

SYLABUS
 DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022-2024 (skrajne daty)
 rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	GENOLOGIA DZIENNIKARSKA Z WARSZTATAMI PISANIA
Kod przedmiotu*	IVB1.1
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia (magisterskie)
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, sem. 2
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	Prof. dr hab. Alicja Jakubowska-Ożóg (członkini hon. Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Prof. dr hab. Alicja Jakubowska-Ożóg (autorka programu)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2.	10		20						4

1.2. Sposób realizacji zajęć

w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów)

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

ćwiczenia konwersatoryjne – zaliczenie z oceną

wykład – egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowe wiadomości z zakresu gatunków dziennikarskich z programu na studiach I stopnia
 Wiedza z zakresu programu studiów dziennikarskich I st. (z modułu przedmiotów w zakresie mediów i z zakresu języka komunikacji)

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Znajomość w zaawansowanym stopniu pojęć z zakresu genologii, umiejętność rozpoznawania i korzystania z intencji tekstu dziennikarskiego. (Wykład z genologii/zajęcia poszerzają wiadomości ze studiów pierwszego stopnia – gatunki dziennikarskie)
C2	Wdrażanie studentów do opanowania umiejętności świadomego posługiwania się wiadomościami z zakresu wiedzy o gatunkach dziennikarskich, praktyczne zastosowanie gatunkowych form.
C3	Poszerzanie wiedzy i świadome uczestnictwo w świecie mediów i kultury.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka zna i objaśnia w znacznie pogłębionym stopniu terminologię z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach, a także niezbędną dla dziennikarza terminologię literacką, językoznawczą i kulturoznawczą oraz rozumie źródła i zastosowanie ww. dyscyplin naukowych.	K_Wo1
EK_02	Ma uporządkowaną i rozległą wiedzę dotyczącą kultury popularnej oraz mediów .	K_Wo3
EK_03	Student/ka posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w typowych sytuacjach profesjonalnych. Potrafi selekcjonować zdobyte informacje; redagować różne formy wypowiedzi dziennikarskiej zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem ortograficznym, gramatycznym i stylistycznym.	K_Uo2, K_Uo4
EK_04	Student/ka potrafi podejmować różne działania na rzecz środowiska społecznego.	K_Ko3

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne	Godziny
1. Pojęcie „wzorca gatunkowego” w aspekcie strukturalnym, pragmatycznym i poznawczym; uświadomienie dynamiki procesów komunikacyjnych wobec zmienności społecznych i kulturowych uwarunkowań; wyróżnienie kanonicznych, alternacyjnych i adaptacyjnych	2 godz.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

wariantów wzorca gatunkowego (według ujęcia Marii Wojtak)	
2. Gatunki dziennikarskie w erze cyfryzacji.	2 godz.
3. Hipertekst i paratekst. Analiza internetowych gatunków dziennikarskich – oryginalnych (blog) i zapożyczonych– internetowe odmiany reportażu i felietonu. Internetowe portale informacyjne i strony 3WW jako nowe konteksty genologiczne wypowiedzi publicystycznej i informacyjnej	1 godz.
4. Hybrydyzacja gatunków medialnych – wybrane przykłady	2
5. Paratekst a metatekst (pareteksty w prasie)	1 godz.
6. O gatunkowych „zapożyczeniach” w poezji współczesnej – na przykładzie wybranych tekstów (np. W. Szymborska, J. Ficowski, Cz. Miłosz, J. Hartwig)	2 godz.
Razem	10 godzin

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne	
1. Gatunki informacyjne – przykłady, ćwiczenia w przygotowaniu własnych tekstów informacyjnych na określone tematy z różnych zakresów – budowanie np. różnych odmian sylwetki (w formie notatki prasowej/artykułu publicystycznego/tekstu informacyjnego/ wywiadu/biogramu	3 godz.
2. Funkcja gatunków medialnych w procesie odbioru	4 godz.
1. Gatunki telewizyjne – talk show, reality show	4 godz.
2. Gatunki metatekstowe –np. streszczenia/ postłowa/pisma przewodnie/ zapowiedzi prasowe/ telewizyjne/ zwiastuny filmów – wybrane przykłady	2 godz.
3. Artykuł wiralowy – przykłady, przygotowanie	3 godz.
4. Reportaż literacki wobec literatury – przykłady tekstów (H. Krall, np. <i>Biała Maria</i> , <i>Publicystyka a literatura - przykłady i krytyczne omówienia</i> (np. M. Szczygieł <i>Gottland</i>)	4 godz.
Razem	20 godz.

*Związek z badaniami prowadzonymi w IPID

3.4 Metody dydaktyczne/formy

Wykład/ćwiczenia: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektu, , dyskusja, praca w grupach.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
---------------	--	--

EK_01	EGZAMIN PISEMNY	W, ĆW
EK_02	EGZAMIN PISEMNY	W, ĆW
EK_03	EGZAMIN PISEMNY	W, ĆW
EK_04	ZADANIA PRAKTYCZNE (PRZYGOTOWANIE OKREŚLONYCH TEKSTÓW), OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	W, ĆW

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Na ocenę ćwiczeń składają się następujące elementy:

- aktywne uczestnictwo w zajęciach, konstruktywny udział w dyskusji (nieobecność na zajęciach zaliczane są w terminie konsultacji prowadzącego);
- zapoznanie się z literaturą i wykonywanie zadanych prac – w ramach przygotowywania do zajęć – przygotowanie kolejnych prac pisemnych z zakresu gatunków dziennikarskich.

Ocena z ćwiczeń:

- 25% oceny stanowi – przygotowanie do ćwiczeń, przygotowanie materiałów wymaganych tematem, konstruktywny udział w zajęciach;

- 75 % napisanie co najmniej 4 prac wskazujących na umiejętność zastosowania wiedzy (cech poszczególnych gatunków dziennikarskich), ocenie podlega także poprawność stylistyczna, ortograficzna, interpunkcyjna i edytorska tekstów (prace z błędami na wielu poziomach ich budowy wymagają poprawy).

- Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uczestnictwo w wykładzie (90% obecności) i uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń (lub zaliczenie nieobecności na konsultacjach);
- egzamin obejmuje treści omawiane na wykładzie i zajęciach a także wiedzę na temat gatunków i zagadnień z pierwszego roku studiów związanych z nimi.

Ocena z egzaminu–. Egzamin odbywa się w formie ustnej.

W przypadku kiedy egzamin odbywa się w formie zdalnej (ustnej) – student/ka otrzymuje trzy pytania – egzamin jest archiwizowany. Ocenę pozytywną otrzymuje, jeśli udzieli poprawnej odpowiedzi na dwa pytania (ostateczny wynik egzaminu w formie ustnej warunkowany jest stopniem poprawności, uzyskaniem wyczerpującej odpowiedzi na postawione pytania, znajomości opracowań).

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	10W +20 Ćw. = 30
Przygotowanie do zajęć (gromadzenie, poznanie) materiału egzemplifikacyjnego – teksty/audycje radiowe/ programy TV itp.), lektura opracowań)	25

Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, omówienie prac przedstawionych do oceny, udział w egzaminie)	6
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (napisanie referatu, przygotowanie prezentacji, lektura tekstów)	30
Udział np. w odczytach/sesjach/spotkaniach autorskich – służy poszerzaniu wiedzy	10
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Fras J., *Dziennikarski warsztat językowy*, Wrocław 1999.
2. Kaczmarczyk M., *Gatunki prasowe w praktyce*, Sosnowiec 2006.
3. *Gatunki publicystyczne w poezji współczesnej (Wisława Szymborska – „Wywiad z Atropos”, Janusz Szuber „Bo Persson rozmawia z Tuli Kupferbergiem i Edem Sndersem”)*, [w:] *Problemy i nadzieje współczesnego dziennikarstwa*, red. G. Filip, Rzeszów 2016, 187-199.
4. Loeve I., *Gatunki paratekstowe w komunikacji medialnej*, Katowice 2007. (*Parateksty w prasie*, s. 112-153).
5. Seklecka A., *Rytuały w komunikowaniu masowym. Przypadek polskich telewizyjnych serwisów informacyjnych Fakty TVN i Wiadomości TVP*. Toruń 2017, (r. III, s. 121-164).
6. Wawer M., *Gatunki, Formaty w pejzażu telewizyjnym. Jak badać współczesną telewizję?*, Kraków 2020.
7. Witosz B., *Genologia lingwistyczna. Zarys problematyki*, Katowice 2005.

Lektura uzupełniająca:

1. Hennessy B., *Dziennikarstwo publicystyczne*, przekł. A. Sadza, Kraków 2006 (1989).
2. *Słowniku terminologii medialnej*, red. Walery Pisarek, Kraków 2006.
3. Wolny-Zmorzyński K., Furman W. (red.), *Internetowe gatunki dziennikarskie*, Warszawa 2010.
4. Żyrek- Horodyska Edyta, *Reportaż literacki wobec literatury. Korzenie i teorie*, „Pamiętnik Literacki” 2017, 4, s. 119-131.

5. Kula A., *O pewnych zasadach sztuki publicystycznej w prasie opiniotwórczej: temporalność i argumentacyjność*, Poznańskie Studia Polonistyczne Seria Językoznawcza t. 20 (40), z. 1, s. 31-40.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej